

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Saffana's Kindercentrum PSZ De Diamantjes

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 9 februari 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 9 november 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal De Diamantjes (hierna PSZ De Diamantjes).

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op PSZ De Diamantjes hebben we een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe woorden leren. Bovendien is er veel aandacht voor de inrichting van de ruimte en zien we bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuterspeelzaal en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: Saffana's Kindercentrum B.V.

Peuterspeelzaal De Diamantjes
LRK-nummer: 175625980

Totaal aantal doelgroepeuters: 16

De leiding kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. Ten slotte werkt de peuterspeelzaal nauw samen met de basisschool om de hoek om te komen tot een doorgaande lijn in wat zij de kinderen aanbieden.

Wat kan beter?

De leiding kan een volgende stap zetten door concreter te beschrijven wat locatiespecifiek de speerpunten zijn waar ze aan kunnen werken. Verder kunnen de pedagogisch medewerkers tijdens het interactieve voorlezen meer inspelen op de verschillen in ontwikkeling tussen de peuters. Ten slotte kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters nog meer stimuleren om onderling te praten.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van PSZ De Diamantjes.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op PSZ De Diamantjes.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Diamantjes als Voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. De standaarden Samenwerking en Kwaliteitscultuur waarderen we als Goed.

Context

PSZ De Diamantjes in Almere is onderdeel van Saffana's Kindercentrum. Dit is een kinderdagverblijforganisatie met tien locaties in Almere en een in Amsterdam. PSZ De Diamantjes is gevestigd in Almere Stad samen met een kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang. PSZ De Diamantjes heeft één ruimte waar ze zowel in de ochtend als de middag voorschoolse educatie aanbieden. De leiding van deze locatie is tevens de houder van de gehele organisatie. Een van hen heeft tijdelijk ook de rol van pedagogisch coach. Eind 2023 komt een nieuwe collega in dienst die deze rol gaat vervullen. De leiding stuurt stapsgewijs richting een zelfsturend team op deze locatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 17 april 2023 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden enkele tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op PSZ De Diamantjes.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking			<i>g</i>

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers van de voorschool gebruiken een vee-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat zij doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

We waarden de standaard aanbod als Goed, omdat zij de ruimte aantrekkelijk en uitdagend inrichten. Tijdens het bezoek benadrukt de leiding en de pedagogisch medewerkers het belang dat zij hechten aan de inrichting. We zien dat er in de inrichting aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook is er zeer ruime keuze aan spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Ten slotte is er in de ruimte zichtbaar aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling. Er is een plek gecreëerd waar peuters tot rust kunnen komen. De pedagogisch medewerkers gebruiken beeldmateriaal om daar met peuters te praten over verschillende emoties die zij kunnen ervaren en hoe ze daar mee om kunnen gaan.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.

De peuterspeelzaal gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Bij het formuleren van doelen kunnen de pedagogisch medewerkers er nog meer op letten of het concreet genoeg beschreven is welk gedrag ze willen zien bij de peuters. Dat helpt bij de evaluatie: bij concrete doelen kun je beter nagaan in hoeverre een peuter deze heeft bereikt.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Ook gebruiken zij bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Ten slotte zien wij dat de pedagogisch medewerkers peuters stimuleren tot interactie met hen. Er liggen nog kansen om de interactie tussen peuters onderling meer te stimuleren. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers tijdens het voorlezen in hun vraagstelling meer inspelen op de verschillen in ontwikkeling tussen de peuters.

OP4. (Extra) ondersteuning

De peuterspeelzaal heeft contact met organisaties die expertise hebben op het gebied van extra ondersteuning voor kinderen. De pedagogisch medewerkers weten tijdig expertise te betrekken bij ontwikkelingsvraagstukken en zijn duidelijk in het stellen van de grens aan hun eigen 'kunnen'. De pedagogisch medewerkers geven aan hierover tevreden te zijn.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Goed.

De leiding van de peuterspeelzaal en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor alle peuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De peuters van PSZ De Diamantjes stromen overwegend door naar de basisschool om de hoek. Samen met deze basisschool zorgt de peuterspeelzaal voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding en het ouderbeleid. Ook spreken ze over de mogelijkheid dat een collega van de peuterspeelzaal aansluit bij de kwaliteitsgroep Jonge kind op de basisschool.

De peuterspeelzaal ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. De ouders die wij spraken zijn hierover zeer enthousiast en geven aan dat de pedagogisch medewerkers duidelijke verwachtingen naar hen uitspreken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Voldoende.

De peuterspeelzaal heeft hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen.

De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De leiding en de pedagogisch medewerkers hebben ambitieuze doelen voor wat zij willen bereiken met de voorschoolse educatie. De leiding evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Ook voert zij interne audits uit, bijvoorbeeld gericht op de inrichting van de ruimte. Daarnaast bevraagt zij ouders op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

De houder kan een volgende stap zetten door concreter te beschrijven wat locatiespecifiek de speerpunten zijn waaraan gewerkt dient te worden. Daarbij zijn vragen als 'Hebben we een gedeeld beeld van waar we naartoe (gaan) werken?', 'Wanneer zijn we tevreden, wat willen we dan zien?' erg belangrijk. Dit helpt vervolgens bij het richten van de observaties door de leiding of de pedagogisch coach.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van hun professionaliteit op het terrein van voorschoolse educatie. Een deel van de scholing om kennis en vaardigheden te versterken wordt intern georganiseerd. Andere scholingen worden door externen verzorgd. Ook begeleiding door de coach in de groep is een onderdeel van professionalisering.

In de gesprekken horen we dat de visie op goede voorschoolse educatie wordt gedragen door alle betrokkenen. Zij zijn gemotiveerd en zetten zich in om het beleid uit te voeren en de doelen te realiseren. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te ontwikkelen.

Kenmerkend is verder voor de voorschool en de organisatie daaromheen dat er sprake is van een gedeeld kwaliteitsbewustzijn en een heldere verantwoordelijkheidsverdeling. Er is sprake van een cultuur die gericht is op benutten van kwaliteiten en talenten van alle medewerkers en die zo in te zetten dat collega's elkaar kunnen versterken in hun professioneel handelen. Dit vindt ook plaats buiten de locatie door bijvoorbeeld in een groepsapp met de pedagogisch medewerkers van alle locaties inspirerende praktijkervaringen uit te wisselen.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van de peuterspeelzaal verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit het gesprek dat we voerden met de pedagogisch medewerkers horen we een groot draagvlak voor deze ambities. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben geen reactie ontvangen van de houder op het rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

